

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 95-96

Припремиле Софија Олић и Мариана Завијска

Градови на удару. Сумска и Черниговска област и даље су мета руског прекограничног гранатирања. Руске снаге су у недељу [пуцале 10 пута](#) на пограничне области Черниговске и Сумске области са територије Русије. Током викенда руска летелица бомбардовала је цркву и обданиште у Сумској области. Руске снаге [гранатирале су](#) стамбени квартал Микољев, оштетивши око 3 стамбена блока. Услед гранатирања једна особа је погинула, а две су повређене. Криви Рог је био на удару - Начелник регионалне војне управе Кривога Рога [известио](#) је да је производни погон у индустријској зони Кривога Рога "скоро потпуно уништен" након руског ракетног гранатирања. У Доњецкој области Бахмуту и Краматорску искључена је струја због оштећења високонапонских далековаода. Поред тога, 115 рудара Торецка блокирано је под земљом јер није било струје, [каже](#) Павло Кириленко, начелник Обласне војне управе Доњецка. У региону Луганска, руске снаге [су уништиле](#) сву критичну инфраструктуру у украјинском граду Северодоњецку. Топлотна електрана у Славјанску, у Доњецкој области, [престала је](#) са радом због сталног гранатирања у околини. Особље ТЕ и њихове породице морале су да буду евакуисане због опасности по живот. Гранатирање Харковске области се наставља. У недељу су се у Харкову поново чуле експлозије. У региону, Руси су [гранатирали](#) соларну електрану у селу Мерефа. Станица тренутно није у функцији. Руске снаге су у понедељак ујутру гранатирале од Билгород-Дњестровског округа до Одесе, мост је поново ван функције.

Градови под окупацијом. Регион Запорожја. Руске власти су званично [најавиле](#) почетак процеса припреме и дистрибуције руских пасоша. У међувремену отпор на окупираним територијама се наставља. У привремено окупираним Мелитопољу, Запорошка област, мештани [су организовали](#) митинг подршке Украјини. Неколико десетина људи изашло је на улице певајући украјинску химну, држећи националне заставе и плакате. **Херсонски регион.** У неким од села Тјагинске заједнице окупациона власт је [именовала](#) „нове власти“ уместо легитимних украјинских власти. Такође, настављају са одржавањем пописа и нуде дистрибуцију хуманитарне помоћи из Русије. У три села у Хеничком округу наставници су одбили да раде по руском програму, [рекао је](#) заменик директора Центра за блискоисточне студије Сергеј Данилов. У округу се и самопроглашене 'власти' спремају да одрже туристичку сезону под цевима митралеза. Наоружани руски војници [упали су у](#) приватне рекреативне центре „Бели лабуд“ и „Арабатка.Клуб“ у селу Геническа Горка на Арабатској стрели. Окупатори приморавају локалне стражаре да пуне војнике у базе, претећи да ће „у блиској будућности ове територије постати руско власништво“. У гранатирању [села Чернобајевка](#) једна особа је погинула, а шест је повређено. Регионално тужилаштво отворило је поступак о чињеницама о гранатирању, укључујући кршење закона и обичаја ратовања од стране војске Руске Федерације у Чернобајевки.

Људска права. Руска војска је прошле недеље одвела скоро 3 000 становника Мариупоља у камп за филтрирање у Безименом у Доњецкој области. [Према речима](#) омбудсманке Људмиле Денисове, након филтрирања, Украјинци ће бити присилно расељени у Таганрог, а затим у друге регионе Русије. Најмање 10% оних који нису филтрирани сматрају се „опасним по руски режим“ – ухапшени су у бившој казненој колонији 52 у селу Оленівка или у затвору „Изољација“.

Окупационе власти Руске федерације [користе образовање](#) као средство за уништавање националног идентитета Украјинаца. У Херсонској области руски окупатори приморавају наставнике да пређу на руски наставни програм. Руски окупатори захтевају да директори школа од 1. септембра доставе спискове наставника који су спремни да предају по таквом програму. На лето се наставници са окупираних територија Запорошке и Херсонске области шаљу у Аутономну Републику Крим ради преоријентације по руским стандардима. Наставницима који се томе противе прети отпуштање.

Проруски Телеграм канали [почели су да](#) дистрибуирају свакодневне видео снимке становника Херсонске и Запорошке области који се кају због нелојалности Русима. Видео снимци су представљали монтирана признања, монологе, пребацавање кривице на украјинску војску и пропагандни утицај.

Спољна политика. Дводневни самит Европског савета почиње данас поподне. Подршка Украјини без преседана остаје једна од кључних тема за столом. Међутим, од недеље увече није постигнут договор о шестом пакету санкција, односно о ембаргу на руску нафту. У понедељак ујутру, амбасадори ће се састати у још једној рунди како би разговарали о садржају шестог пакета санкција. Европска унија је предложила забрану морске нафте из Русије уз одлагање ограничења на увоз из кључног нафтовода у настојању да задовољи приговоре Мађарске и постигне споразум о заустављеном пакету санкција који би циљао Москву због њеног рата у Украјини – [преноси Блумберг](#). Ипак, ЕУ ће објавити политичку подршку за пакет ЕУ зајмова од 9 милијарди евра, са компонентом малих грантова за покривање дела камата, како би Украјина могла да задржи своју владу и исплати плате око два месеца, [преноси Ројтерс](#).

Министар спољних послова Северне Македоније Бујар Османи [посетио је](#) Кијев и Ирпин. Током састанка са колегом Кулебом, министар је изразио даљу подршку Украјини. Амбасада Северне Македоније је током викенда наставила

са радом у Кијеву.

Парламенти Естоније, Летоније, Канаде, Пољске, Литваније и Чешке подржали су обележавање акција руских трупа у Украјини као геноцида над Украјинцима.

Амерички државни секретар Антони Блинкен [осудио](#) је Лукашенково саучесништво у рату Русије против Украјине на Дан солидарности са Белорусијом.

Црква. Украјинска црква предвођена Московом јавно се не слаже са патријархом Кирилом у вези са руским ратом. „Украјинска православна црква Московске патријаршије“ издала је званично саопштење у којем „осуђује рат“ и „не слаже се са патријархом Кирилом о рату у Украјини“. Црква је рекла да ће деловати независно од Москве, али није званично прогласила своју аутокефалност. Црква предвођена Московом такође је негирала приближавање независној православној цркви Украјине.

Дезинформације. Русија шири лажне податке да украјинске избеглице наводно изазивају непријатности становницима ЕУ, док Европљани мање подржавају Украјину – изјавила је омбудсманка Људмила Денисова. Руски медији преносе информације о „замору“ Европљана од Украјинаца, непријатностима које они изазивају грађанима европских земаља и Русима који живе у Европи, и наводе да је подршка грађанима Украјине у Европи сваком даном све мање активна.

Од почетка рата у Украјини, проруске дезинформације и пропаганда значајно су кружиле у ЕУ. До сада смо се углавном фокусирали на дезинформације које су се шириле на језицима ЕУ, али у недавној истрази ЕДМО мреже за проверу чињеница истражене су дезинформације које круже на руском језику, посебно у балтичким земљама и Бугарској. Уопштено говорећи, истраживачи [наводе](#) да су главни наративи дезинформација на руском исти као они откривени на језицима ЕУ, са малим разликама. Ово није изненађујуће, с обзиром на то да дезинформације често одјекују повицима Кремља. Овакво слагање није изненађујуће, с обзиром на то да главни проруски наративи дезинформација потичу директно од руске владе, масовних медија и пропагандног апарата. На пример, министар спољних послова Сергеј Лавров [је говорио](#) о нацистичким симпатијама у Украјини и тврдио да су масакри у Бучи инсценирани, док је Марија Захарова, руска службеница за штампу, [написала](#) да Русија није започела рат, већ га је окончала, интервенишући да заустави 8-годишњи геноцид у региону Донбаса. Најзанимљивија разлика је у томе што у руском језику постоји значајна линија лажних вести које имају за циљ да преувеличају подршку инвазији Москве, које још нисмо детектовали као релевантне на језицима ЕУ. На пример, преувеличавање подршке инвазији Русије на Украјину у арапском свету и преувеличавање подршке широм света.

Сигурност хране. Европска унија [разматра](#) покретање специјалне поморске мисије за деблокаду украјинских лука. Као што је више пута напоменуто, мисија неће имати војни карактер, већ ће бити искључиво усмерена на пратњу теретних бродова који носе житарице ратним бродовима из луке у Одеси. Иако би бродови НАТО-а могли да буду опција за пратњу бродова, деминирање је од кључног значаја пре свега како би се обезбедио пролаз. Поред тога, такође би био потребан споразум са Турском, која чува улаз у Црно море, како би се ублажила Конвенција из Монреа и омогућило бродовима да плове кроз Турске мореузе и бране бродарство у тој области, [извештава](#) ЕуроАктив.

Један од три брода који су укрцавали жито у кримској луци Севастопол стигао је у Сирију, [преноси ЦНН](#). Последњи пут је виђен у Севастопољу 19. маја, а потом је праћен како пролази кроз мореуз Босфор и јужно дуж турске обале. Процењује се да брод може да понесе око 30.000 тона житарица.

Економија. Због рата у Украјини 35 одсто привреде не ради, [каже](#) премијер Денис Шмигал. Према различитим проценама стручњака, до данас је изгубљено од 30 до 50 одсто привреде. У блиској будућности се очекује пад БДП-а од 30-50%. Према речима премијера, државни буџет се извршава на нивоу од 50-70% од предратног нивоа.

Култура. Специјална награда жирија на филмском фестивалу у Кану [припала је](#) литванском редитељу Мантасу Кведаравичјусу „[Мариуполис 2](#)“, који је наставак његовог филма „Мариуполис“ из 2016. 'Мариуполис 2' је завршила Кведаравичјусова украјинска партнерка Хана Билоброва након што је њега убила руска војска. Жири је рекао: 'Наша специјална награда иде филму, који се не може поредити са било којим другим из конкуренције, веома радикалној, храброј, уметничкој и егзистенцијалној изјави „Мариуполис 2“. Редитељ Матрас Кведаравичјус је међу хиљадама цивила које је убила руска војска од почетка пуне Путинове инвазије.

Лектира деколонизације. Кијев је у недељу славио рођендан. Прве фотографије Кијева ухваћене камером појавиле су се 1870. Помпезни и често углавном урбани фотографски пејзажи спречили су гледаоца да види прави Кијев – мултикултурални центар у коме је живот цветао и који су делиле украјинске, пољске, јеврејске и руске заједнице. Генадиј Казакевич, доктор историје, истраживао је историју Кијева кроз перспективу фото архива из различитих колекција. Погледајте наш нови чланак из серије посвећене Кијеву – „[Кијев као функција: престоница](#)“

Украјине у фотографским наративима Руске империје и СССР -а “.

Угао за читање.

- [Путинова загонетка: Зашто је руски диктатор толико опседнут Украјином? Аутор: Бохдан Витвитски | Атлантски савет](#) – Путин је годинама порицао право Украјине на постојање, инсистирајући да су Украјинци заиста Руси („ [један народ](#) “). Он је више пута оптуживао модерну Украјину за окупацију историјски руских земаља и одбацио је читав појам засебног украјинског националног идентитета као вештачки изум створен од стране спољних сила које желе да ослабе Русију изнутра.
- [ДекOLONИзујте Русију Кејси Мишел | АтлантИк](#) – Да би избегао бесмислено крвопролиће, Кремљ мора изгубити империју коју још увек задржава.
- [Отворено писмо групе украјинских аналитичара и академских економиста Њујорк тајмсу | Кијевска школа економије](#) – Отворено писмо уредништву НИТ [Рат у Украјини се компликује, а Америка није спремна](#) (19. мај 2022.) групе украјинских аналитичара и академских економиста.
- [Слон у соби Катерине Ботанове](#) – Катерина Ботанова описује основе источноевропске политике идентитета ухваћене у парадоксалној трци да сустигну између суочавања с прошлошћу и неолибералног императива реформи. Са њене тачке гледишта, једно је јасно: Запад се препустио ароганцији у колонијалном стилу, осуђујући покушаје народа источне Европе да се помире са историјом као националистичке – и на тај начин их лишава слободе.

Статистика.

- Од 24. фебруара до 26. маја, Канцеларија [високог комесара УН за људска права \(ОХЦХР\)](#) забележила је 8.691 цивилну жртву као резултат опште инвазије Русије на Украјину: 3.998 убијених, укључујући 260 деце; 4.693 повређено, укључујући 404 деце, углавном изазвано гранатирањем и ваздушним нападима. Стварна цифра је много већа.
- 1 888 украјинских образовних институција је страдало од бомбардовања и гранатирања, од којих је 180 уништено од почетка руске инвазије.
- Од почетка руске инвазије неутралисано је 123 385 експлозивних направа, укључујући 1 983 авионске бомбе. Државна служба за ванредне ситуације саопштила је [да](#) је проверена површина од 23.772 хектара.
- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске до 30. маја 2022. у 10 часова: људство – око 30 350, тенкови – 1349, АПВ – 3282, артиљеријски системи – 643, МЛРС – 205, противваздушни системи – 93, авиони са фиксним крилима – 207, хеликоптери – 174, оперативно-тактички дронови – 507, крстареће ракете – 118, чамци и лаки глисери – 13, мекана возила и цистерне за гориво – 2258, специјална опрема – 48.

Свака помоћ је важна, ниједан допринос није премали!

- Подржите невладину организацију ' [Blood Agents](#) ' која је последњих 6 година активни промотер давања крви. Током рата, ова невладина организација је водила акције прикупљања средстава за комплете прве помоћи за војнике Територијалне одбране, ватрогасце и добровољце који су укључени у евакуацију људи. Главни циљ је набавка хемостатских газова, грудних печата, завоја и подвезица.
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког ажурирања.
- Пратите наше дневне извештаје на [Твитеру](#) и [нашој веб страници](#).
- Наш пројекат можете подржати донацијама путем PayPal-а. Више информација [овде](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!